

Mladina, št. 30

Intervju: Jože P. Damijan

Od profesorjev, posebej še, če jim je vzornik nobelovec Paul Krugman, pričakujemo, da v javnosti dajejo argumentirane, na dejstvih temelječe izjave. Jože P. Damijan, ekonomist, profesor na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, pa je v Mladini, dne 27. julija podal, zavajajoče, žaljive in neresnične izjave, ki potrebujejo pojasnila in so v nadaljevanju podana ter jih lahko tudi dokumentiramo. Ne vemo sicer, komu koristi izkrivljanje in zaničevanje ljudi in podjetij v že sicer napeti situaciji, pa tudi sicer je bil delavsko managerski odkup BTC presojan praktično s strani vseh pristojnih državnih organov, sodišč, pravnih in ekonomskih strokovnjakov.

Gospod Damijan navaja, da je g. Mermal oškodoval družbeno premoženje. Dejstva pa so takšna: Družbenega premoženja BTC nima, natančno že z vpisom Temeljnega sodišča, enota v Ljubljani, od 20. oktobra 1992, po katerem se ves družbeni kapital BTC prenese na Sklad Republike Slovenije za razvoj in to ob predhodno pridobljenem soglasju Agencije za pospeševanje prestrukturiranja gospodarstva in spodbujanje prenove podjetij (soglasje z dne 8.10. 1992). Na osnovni načrta odkupa iz pogodbe so zaposleni BTC delnice v posameznih letih postopno odkupovali od Sklada. Z ostalim premoženjem je upravljal oziroma razpolagal kot lastnik Sklad RS, ga prodajal, večinoma bankam, naložbenim skladom itd., leta 1994 pa so delnice začele kotirati na Ljubljanski borzi.

Predsednik uprave naj bi po navedbah g. Damijana na precej bolj nepošten način izrinil **male delničarje**. Ko bo g. Damijan naslednjič razlagal o nepoštenosti, mora vedeti sledeče: Ko je leta 2001 BTC izvedel delavsko managerski odkup, so delnice BTC kotirale na Ljubljanski borzi. Vsi podatki, vse transakcije so bile objavljene javno, transparentno, izvedene preko borze in povprečno ozaveščen investitor je imel na razpolago vse potrebno za odločanje in ni mogoče govoriti o kakršnem koli oškodovanju delničarjev, ki bi temeljilo na nekih notranjih, neobjavljenih informacijah. Delničarji BTC pa so bili v večini, kot je že navedeno, zelo dobro poučeni delničarji, kot so banke, skladi, podjetja... Sicer pa je vsak delničar, ki je imel v lasti delnice BTC, lahko po lastni presoji bodisi prodal delnico družbi BTC po višji ceni, kot je bila cena te delnice na borzi, ali pa je ostal delničar v družbi (v družbi je ostalo 4 odstotkov zunanjih delničarjev). Tistim delničarjem, ki delnic niso prodali, pa se je sorazmerno povečal njihov lastniški delež in participirajo na dividendah - dolgoročnem učinku delavsko managerskega odkupa. Delničarjev, ki niso bili mali, ampak veliki, poučeni delničarji, nismo niti iztisnili, niti jih zaklenili v družbo. Delničarji niso bili prisiljeni niti ekonomsko niti pravno v prodajo delnic. BTC ima **male delničarje**, delavce, njihova struktura se ni spremenila. Če bi bilo

karkoli na oškodovanju in iztisnitvi delničarjev, bi najprej odreagirali delničarji v ZDA, Veliki Britaniji in v drugih evropskih državah, kajti delnice družbe BTC so v tistem obdobju kotirale na Londonski borzi (LSE) kot globalna potrdila (GDR).

BTC je v desetih letih od prevzema, v razvoj vložil preko 100 milijonov EUR, državi je izplačal 60 milijonov EUR od davka na dobiček in DDV-ja itd., povečeval je število zaposlenih in je družbeno zelo odgovorno podjetje. Imamo čvrste argumente, da smo s trdim delom v zadnjih 10 letih z izrazito razvojno naravnano politiko izvedli veliko rast, povečali število zaposlenih, zgradili enega največjih evropskih poslovno nakupovalnih centrov v Evropi in zgradili sodobni logistični center. Uprava družbe odgovorno izvaja svoje poslanstvo, ki je v zagotavljanju dolgoročnega razvoja in rasti, materialne in socialne varnosti za zaposlene ter zagotavljanju trajnostnega razvoja.

Pohlep naj bi bil prisoten v vseh, pravi gospod Damijan. V BTC-ju vsako leto za nadaljnji razvoj in naložbe namenimo najmanj dve tretjini dobička, ostala tretjina so dividende, ki pripadajo delničarjem. Po merilih evropskih družb je takšna razporeditev dobička zelo uravnovešena in koristi razvoju, napredku, lastnikom, v primeru BTC-ja tudi zaposlenim, ki so udeleženi na dobičku. Pomembno pri tem pa je tudi dejstvo, da niti BTC, niti delavci in managerji, za nakup delnic

niso najemali nerazumnih kratkoročnih kreditov, ampak so delničarji najeli dolgoročne kredite. Prav tako so **mali delničarji** ostali v družbi vse do danes, predsednik Mermal pa v družbi nima večinskega, ampak 13-odstotni delež. To primer BTC-ja bistveno razlikuje od drugih prevzemnih zgodb v Sloveniji.

Predsednik uprave je zelo spoštovan in ugleden gospodarstvenik, vendar nikakor iz razloga, ker je delničar BTC-ja, ampak ker uspešno vodi družbo že od leta 1993. Njegovo delo je vsako leto preverljivo na podlagi bilanc BTC in izvedenih realnih naložb. To v zadnjih letih in v letu 2012 potrjujejo tudi tuje banke, ki družbi priznavajo prvovrstne ratinge in odobravajo dolgoročno posojila s 15-letno in 20-letno zapadlostjo. Na žalost pa, pri prof. Damijanu, razen populističnih izjav, nismo zasledili kakšnega bistvenega prispevka v dobrobit slovenskega gospodarstva, ki bi generiralo pospeševanje podjetniških aktivnosti in gospodarsko rast.

— Maja Oven, *odnosi z javnostmi, BTC d.d.*